

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REKOMENDACIJOS

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBA

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS REKOMENDACIJA

2020 m. gegužės 27 d.

dėl skolos moratoriumų ir valstybės garantijų sistemų bei kitų fiskalinio pobūdžio priemonių, kurių imtasi siekiant apsaugoti realiąją ekonomiką reaguojant į COVID-19 pandemiją, poveikio finansiniam stabilumui stebėsenos

(ESRV/2020/8)

(2020/C 249/01)

EUROPOS SISTEMINĖS RIZIKOS VALDYBOS BENDROJI VALDYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 2 dalies b, d ir f punktus ir 16–18 straipsnius,

atsižvelgdama į 2011 m. sausio 20 d. Europos sisteminės rizikos valdybos sprendimą ESRV/2011/1, kuriuo patvirtinamos Europos sisteminės rizikos valdybos darbo tvarkos taisyklės ⁽²⁾, ypač į jo 15 straipsnio 3 dalies e punktą ir 18–20 straipsnius,

kadangi:

- (1) koronaviruso (COVID-19) pandemijos protrūkis ir paskesnis izoliavimo priemonių įgyvendinimas yra didelis sukretimas Europos šalių ekonomikai. Siekdamas apsaugoti ne finansų bendroves ir namų ūkius nuo pandemijos poveikio, valstybės narės taiko skolos moratoriumus, valstybės garantijų sistemas ir kitas fiskalinio pobūdžio priemones. Nors šios priemonės skirtos ne finansų sektoriui, jos vis dėlto daro poveikį finansiniam stabilumui;
- (2) šių priemonių veiksmingumas siekiant išsaugoti finansinį stabilumą priklausys nuo jų dydžio ir struktūros ypatybių. Jas reikia atidžiai stebėti nacionaliniu lygmeniu, kad koregavimus būtų galima atlikti laiku, pasinaudojant lankstumu, kurį suteikia Sąjungos laikinoji valstybės pagalbos sistema ekonomikai remti atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį ⁽³⁾;
- (3) atsižvelgiant į aukštą valstybių narių ekonomikos integracijos lygį, įvairios priemonės, kurias įgyvendina viena valstybė narė, turės poveikį kitoms valstybėms narėms dėl teigiamo ar neigiamo šalutinio poveikio. Į šį šalutinį poveikį turėtų būti atsižvelgta atliekant išsamų priemonių, kurių ėmėsi nacionalinės institucijos, kad apsaugotų realiąją ekonomiką reaguodamos į COVID-19 pandemiją, poveikio visos Sąjungos finansiniam stabilumui vertinimą;

⁽¹⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 1.

⁽²⁾ OL C 58, 2011 2 24, p. 4.

⁽³⁾ Komisijos komunikatas „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių sistema ekonomikai remti dabartinio COVID-19 protrūkio atveju“ (2020/C 91 I/01) (OL C 91 I, 2020 3 20, p. 1) ir susiję dokumentai dėl valstybės pagalbos taisyklių ir koronaviruso, paskelbti https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html.

- (4) siekiant užtikrinti nacionalinių priemonių veiksmingumą užtikrinant finansinį stabilumą, reikia, kad nacionalinės makrolygio rizikos ribojimo institucijos ir nacionalinės fiskalinės bei priežiūros institucijos atidžiai stebėtų ir bendradarbiautų pagal savo atitinkamą kompetenciją. 2020 m. gegužės 14 d. Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) išsiuntė laišką Sąjungos nacionalinėms fiskalinėms institucijoms, skatindama nuo pat pradžių intensyvesnę atitinkamų nacionalinio lygmens institucijų dialogą (*);
- (5) ESRV yra atsakinga už Sąjungos finansų sistemos makroprudencinę priežiūrą ir prisideda prie sisteminės rizikos mažinimo ir prevencijos. Šiuo tikslu ESRV ketina stebėti ir reguliariai aptarti nacionalinių priemonių, nustatytų realiajai ekonomikai apsaugoti reaguojant į COVID-19 pandemiją, poveikį visos Sąjungos finansiniam stabilumui. ESRV ketina daugiausia dėmesio skirti tarpvalstybiniam ir tarpsektoriniam poveikiui. Ši stebėseną turėtų būti vykdoma tik tol, kol šios priemonės gali daryti poveikį Sąjungos finansiniam stabilumui;
- (6) stebint tokių priemonių poveikį visos Sąjungos finansiniam stabilumui, nacionalinės makroprudencinės institucijos turės pateikti atitinkamą nacionalinę informaciją. ESRV prašymuose pateikti atitinkamą informaciją iš tų institucijų turėtų būti atsižvelgiama į proporcingumo principą ir vengiama ataskaitų teikimo reikalavimų dubliavimo, daugiausia dėmesio skiriant informacijai, kurios negalima gauti iš kitų šaltinių;
- (7) ESRV ketina papildyti ir sustiprinti nacionaliniu lygmeniu vykdomą stebėseną ir vertinimą. ESRV tikslas – skatinti keistis patirtimi ir anksti nustatyti tarpvalstybinius ir tarpsektorinius klausimus. Vėlesniame etape ji taip pat laikysis suderinto požiūrio į laipsnišką priemonių panaikinimą. Šiais tikslais ESRV ketina sukurti grįžtamosios informacijos kanalą, kad ataskaitas teikiančios institucijos galėtų keistis informacija;
- (8) šia rekomendacija finansinių paslaugų sektoriui nenumatomi nauji ataskaitų teikimo reikalavimai. Siekdamą gauti informaciją, ESRV turėtų pasikliauti nacionalinių makroprudencinių institucijų pateikta informacija, surinkta jų nacionalinei stebėsenai, kuri savo ruožtu priklausytų nuo nacionalinių fiskalinių institucijų ir Vyriausybės agentūrų, dalyvaujančių įgyvendinant priemones, ataskaitų teikimo. ESRV taip pat turėtų remtis duomenimis, kuriuos surinko jos įstaigos narės, visų pirma Europos bankininkystės institucija, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija, Europos Centrinis Bankas ir Bendra pertvarkymo valdyba;
- (9) ši rekomendacija nedaro poveikio Sąjungos centrinių bankų įgaliojimams pinigų politikos srityje.
- (10) ESRV rekomendacijos skelbiamos po to, kai adresatams buvo pranešta apie ketinimą paskelbti ir po to, kai Bendroji valdyba praneša Europos Sąjungos Tarybai apie ketinimą tai padaryti ir suteikia Tarybai galimybę reaguoti,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1 SKIRSNIS

REKOMENDACIJOS

A rekomendacija. Priemonių, kurių imtasi siekiant apsaugoti realiąją ekonomiką reaguojant į COVID-19 pandemiją, poveikio finansiniam stabilumui nacionalinė stebėseną

Nacionalinėms makroprudencinėms institucijoms rekomenduojama stebėti ir vertinti su COVID-19 susijusių priemonių, kurių ėmėsi jų valstybės narės, kad apsaugotų realiąją ekonomiką, pavyzdžiui, skolos moratoriumų, valstybės garantijų sistemų ir kitų fiskalinio pobūdžio priemonių, poveikį finansiniam stabilumui. Šiuo tikslu rekomenduojama, kad nacionalinės makroprudencinės institucijos stebėtų šių priemonių struktūrą ir panaudojimą, taip pat galimą poveikį finansiniam stabilumui, naudodamosi pagrindiniais rodikliais, kaip antai:

(*) Žr. 2020 m. gegužės 14 d. ESRV pirmininko laišką Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos pirmininkui ir nariams, kurį galima rasti adresu https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/other/esrb.letter200514_ESRB_work_on_implications_to_protect_the_real_economy~e67a9f48ca.en.pdf.

- a) **struktūros ypatumai ir priemonių panaudojimas:** konkrečiai apimtis, finansinės paramos rūšys (pvz., skolos moratoriumas, paskolų garantijos, subsidijuojamos paskolos arba dalyvavimas nuosavame kapitale); subjektai, kuriems priemonės skirtos, ir tinkamumo sąlygos, trukmė ir informacija apie priemonės naudojimą (pvz., gautų ir priimtų paraiškų kiekis ir skaičius);
- b) **poveikis finansiniam stabilumui:** konkrečiai kredito srautas į realiąją ekonomiką, ne finansų sektoriaus likvidumas, mokumas ir išskolinimas, finansų įstaigų finansinis patikimumas, įskaitant pastebėtas ir numatomas neveiksnių paskolų tendencijas ir gebėjimą laikytis likvidumo ir kapitalo reikalavimų.

B rekomendacija. Nacionalinių makroprudencinių institucijų ataskaitų teikimas ESRV

Nacionalinėms makroprudencinėms institucijoms rekomenduojama reguliariai teikti ESRV informaciją, kurios reikia, kad ESRV galėtų stebėti ir vertinti A rekomendacijoje nurodytų nacionalinių priemonių poveikį Sąjungos finansiniam stabilumui. Tai turėtų apimti tarpvalstybinio ir tarpsektorinio poveikio stebėsenai ir vertinimui būtiną informaciją, kuri teikiama nacionalinėms makroprudencinėms institucijoms pagal galiojančius ataskaitų teikimo susitarimus su finansų įstaigomis, ir visą papildomą informaciją, kurią teikia fiskalinės institucijos ir kitos Vyriausybės agentūros, dalyvaujančios įgyvendinant priemones.

2 SKIRSNIS

ĮGYVENDINIMAS

1. Apibrėžtys

Šioje rekomendacijoje vartojama ši apibrėžtis:

- a) nacionalinė makroprudencinė institucija – nacionalinė institucija, kurios tikslai, tvarka, uždaviniai, įgaliojimai, priemonės, atskaitomybės reikalavimai ir kiti ypatumai nustatyti Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacijoje ESRV/2011/3⁽⁵⁾, arba, jei tokia institucija nėra įsteigta, paskirtoji institucija pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES⁽⁶⁾ VII antraštinės dalies 4 skyrių arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013⁽⁷⁾ 458 straipsnio 1 dalį.

2. Įgyvendinimo kriterijai

1. Įgyvendinant A ir B rekomendacijas taikomas šis kriterijus:

- a) įgyvendinant deramas dėmesys turėtų būti skiriamas proporcingumo principui, atsižvelgiant į kiekvienos rekomendacijos tikslą ir turinį.

2. Įgyvendinant B rekomendaciją taikomas šis kriterijus:

- a) pirmoji ataskaita turėtų būti pateikta iki 2020 m. liepos 31 d.

3. Ataskaitų teikimo šablonai

Siekdama užtikrinti ataskaitų teikimo pagal B rekomendaciją koordinavimą, ESRV iki 2020 m. birželio 30 d. paskelbs atitinkamus šablonus.

⁽⁵⁾ 2011 m. gruodžio 22 d. Europos sisteminės rizikos valdybos rekomendacija ESRV/2011/3 dėl nacionalinių institucijų įgaliojimų makrolygio rizikos ribojimo srityje (OL C 41, 2012 2 14, p. 1).

⁽⁶⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

⁽⁷⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

4. Tolesnių veiksmų grafikas

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1092/2010 17 straipsnio 1 dalį adresatai turi pranešti Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir ESRV apie veiksmus, kurių buvo imtasi dėl šios rekomendacijos, arba tinkamai pateisinti neveikimą. Pranešimai turi būti siunčiami laikantis toliau nurodytų terminų.

1. A rekomendacija

Iki 2020 m. liepos 31 d. adresatai turi pateikti Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir ESRV priedo formą apie A rekomendacijos įgyvendinimą.

2. B rekomendacija

Iki 2020 m. gruodžio 31 d. adresatai turi pateikti Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir ESRV priedo formą apie B rekomendacijos įgyvendinimą.

5. Šios rekomendacijos daliniai pakeitimai

Bendroji valdyba nuspręs, kada reikia iš dalies pakeisti šią rekomendaciją. Tokie daliniai pakeitimai visų pirma apima stebėsenos ir ataskaitų teikimo trukmę A ir B rekomendacijose.

6. Stebėseną ir vertinimą

1. Bendroji valdyba įvertins adresatų pateiktus pranešimus apie veiksmus ir pateisinimus ir, kai tinkama, galės nuspręsti, kad šios rekomendacijos nebuvo laikomasi ir kad adresatas nepateikė tinkamo savo neveikimo pateisinimo.
2. ESRV rekomendacijų laikymosi vertinimo vadove nustatyta metodika ⁽⁸⁾, kurioje aprašoma ESRV rekomendacijų laikymosi vertinimo procedūra, netaikoma.

Priimta Frankfurte prie Maino 2020 m. gegužės 27 d.

ESRV bendrosios valdybos vardu
ESRV sekretoriato vadovas
Francesco MAZZAFERRO

⁽⁸⁾ 2016 m. balandžio mėn. ESRV rekomendacijų laikymosi vertinimo vadovas, paskelbtas https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/160502_handbook.en.pdf.

Pranešimas apie veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į šią rekomendaciją

1. Adresato duomenys

Rekomendacija	
Adresato šalis	
Institucija	
Atsakymą pateikusio subjekto vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys	
Pranešimo data	

2. Pranešimas apie veiksmus

Rekomendacija	Ar laikotės rekomendacijos? (taip/ne/netaikoma)	Veiksmų, kurių imtasi atitiktčiai užtikrinti, aprašymas	Dalinės atitikties arba neatitikties pateisinimas
A rekomendacija			
B rekomendacija			

3. Pastabos

1. Ši forma naudojama pranešimui, kurio reikalaujama pagal Reglamento (ES) Nr. 1092/2010 17 straipsnio 1 dalį.
2. Kiekvienas adresatas užpildytą formą ESRV turėtų pateikti per ESRV sekretoriatą elektroniniu būdu naudodami DARWIN specialų aplanką arba elektroniniu paštu notifications@esrb.europa.eu. ESRV sekretoriatas pasirūpins, kad pranešimai agreguotu pagrindu būtų perduoti Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.
3. Adresatai turėtų pateikti visą reikiamą informaciją, susijusią su rekomendacijos įgyvendinimu ir su įgyvendinimo kriterijais, įskaitant informaciją apie veiksmų, kurių imtasi esmę ir grafiką.
4. Jeigu adresatas rekomendacijos laikosi tik iš dalies, jis turėtų išsamiai paaiškinti neatitikties apimtį ir pateikti kitą informaciją apie dalinę atitiktį. Paaiškiniame turėtų būti aiškiai nurodytos atitinkamos rekomendacijos dalys, kurių adresatai nesilaiko.